

en panikagtig Stemning, som smittede mange Tusinde af Vælgerne. Man søgte at faa disse Vælgere til at tro, at en Betingelse for, at Danmark kunde holdes udenfor Krigen, at vi kunde undgaa at blive revet med i de usigelige Ulykker, Verdenskrigen førte med sig, var den daværende Regerings Bevarelse. Dette førte til, at f. Eks. i København mange Tusinde konservative Vælgere stemte paa Regeringspartiets Kandidater. Dette Forhold ligger jo nu saa klart ved Resultatet af de efterfølgende Valg — og ligeledes ved en Sammenligning med de foregaaende —, at ingen vil kunne benægte det. Nej, Forholdet var det, at der allerede den Gang ogsaa indenfor det radikale Parti var en udbredt Misfornøjelse med Regeringens politiske Metoder, og hvis ikke det nævnte storpolitiske Moment var kastet ind i Valgkampagnen, havde ganske sikkert allerede Valget i 1918 ført til, at Regeringen havde mistet sit Flertal.

Det ærede Medlem Hr. Rode anvendte en ikke ringe Del af sin Rekordtale — Rekordtale i Retning af Længde, jeg tror, den tog ca. 3 $\frac{1}{2}$ Time — til at godtgøre, at der i Ministeriet Zahles Levetid ingen Afhængighed havde vist sig af Socialdemokratiet, og at der ikke var blevet ført en af dette Partis Anskuelse præget Politik. Det vilde nu være at forlænge Finanslovdebatten ganske utilbørligt, hvis man vilde komme ind paa et Tilbageblik paa hele det radikale Ministeriums Politik gennem de 7 Aar, men det ligger jo heldigvis ogsaa saa nær, at det er overflødig. Enhver erindrer de Tendenser, som gik derigennem. Det ærede Medlem Hr. Rodes store Tale, der fik Navnet Gimletalen, er jo ikke glemt. Den stærke Forkyndelse af, at nu skulde vi vende os bort fra de hidtil fulgte Veje, nu skulde vi ind paa Statsorganisationens Vej, paa Statsordning af Forholdene, vil ikke være glemt. Den hele økonomiske Politik, der førtes, med dens stærke Forkærlighed for Statsindgriben erindres ogsaa. Den Maade, hvorpaa 8 Timers Arbejdsdagen blev indført, den Maade, hvorpaa Arbejdsløshedssagen blev gennemført, huskes. Og det er intet Modargument, naar man fra det ærede Medlem Hr. Rodes Side vil henpege paa, at adskilligt af dette fik Rigsdagens og alle Partiers Tilslutning. Dette er jo rigtigt, og jeg skyr ikke at sige, at Oppositionspartierne den Gang i Virkeligheden viste sig for eftergivende overfor den daværende Regering. Det er noget, vi meget godt kan indrømme, vi var for

eftergivende, deri laa vor Fejl. Men det maa dog ikke glemmes, at den Regering, der sidder med et Flertal i Folketinget, altid har en stærkt bestemmende Magt over Udviklingens Gang. Det maa heller ikke glemmes, at det ærede Medlem Hr. Rode havde i sin Haand et mægtigt Vaaben, nemlig August-Loven, som efter den Fortolkning, han underkastede den, satte ham i Stand til paa egen Haand at gennemføre netop paa de allervigtigste Omraader de Foranstaltninger, han vilde, hvis der ikke opnaaedes Enighed med Rigsdagen om en Lovordning deraf. Dette gjorde, at Rigsdagens Oppositionspartier gik ind paa mangt og meget, som var dem dybt imod. Men dette modsiger intet med Hensyn til den hele udprægede Tendens, der gik igennem den daværende høje Regerings Færd, og som fik en saa drastisk Understregning, da det fra socialdemokratiske Side blev oplyst, at Regeringens Afhængighed af Socialdemokratiet strakte sig saa vidt, at den endog ikke selv kunde bestemme sin Afgang; den havde ønsket at forlade Taburetterne noget før, men blev siddende paa Grund af Socialdemokratiets bestemte Forlangende. Det ærede Medlem Hr. Rode kan holde saa lange og formfuldendte Taler, han vil, han rokker ikke ved denne Kendsgerning. Men dette, at han bestræber sig saa meget for at rokke ved den, viser maaske en gryende Erkendelse, hvoraf man kan hente noget Haab for Fremtiden. Jeg vil oprigtigt haabe, at dette er Tilfældet.

Forøvrigt minder dette mig om en gammelindisk Fabel: Der var et Tidspunkt, hvor Tigrene i et Distrikt i Indien led meget under den offentlige Mening, der havde udviklet sig blandt Distriktets Beboere i Retning af, at Tigrene var nogle meget farlige Skabninger og gjorde stærk Fortræd paa Mennesker og Kvæg. Tigrene samledes til Generalforsamling i den Anledning for at overveje, hvad der kunde gøres for at udrydde denne skadelige Vrangmening hos Distriktets Beboere og faa dem til at tro, at Tigrene i Virkeligheden var nogle fromme og uskadelige Skabninger, og der blev udtænkt forskellige Ting, der kunde anføres, og som syntes at kunne afsvække den Opfattelse, at Tigrene fortærede Mennesker og Kvæg. Men saa lod til sidst en gammel Tiger, som hidtil havde tiet stille, høre fra sig og sagde ganske sindigt: Ja, det kan nu være meget godt med alle disse Planer, det kan maaske ogsaa være rigtigt, at vi forsøger noget saadant, men det vil nu en